

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Tämä on rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Räsänen, Hannu (2019). Toiminnanohjauksen jatkuvaa kehittämistä!. Suomen Tuotannonohjausyhdistys ry:n Stoori-jäsenlehti, 2. 5-6.

Toiminnanohjauksen jatkuvaa kehittämistä!

Laajalti arvostettu professori emeritus Tauno Olkkonen (13.2.1925-21.9.2018) pohti vuonna 1984, Suomen Tuotannonohjausyhdistystä edeltävän Tuomas-kerhon kymmenvuotisjulkaisussa kerhomaisesti syntyneen toiminnan tulevaisuutta kriittisen avoimesti. Kerhohan oli syntynyt atk-järjestelmien kehittäjien keskuudessa. Näin ollen Tauno Olkkonen toi esiin ”fakkiajatusten” mahdollisen vaaran. Kerho perustettiin uudenaikaisessa tilanteessa, kun tietokoneet ja niiden järjestelmät vyöryivät toimintojen ohjaamiseen teollisuudessa.

Ensimmäiset kymmenen vuotta

Monella kokeneella toimintojen ohjaajalla oli kymmenvuotisjuhlassa vielä vahvasti mielessä se, miten Suomessa selvittiin raskaitten sotakorvausten tiukoista-kin aikatauluista ja 1960-luvun lopun kansainvälisten markkinoiden kasvusta sekä uusista kotimarkkinateollisuuden haasteista. Samalla ihmeteltiin sitä, että atk-järjestelmät eivät näyttäneetkään sinällään ratkaisevan ongelmia, vaan jopa luovan kosolti uutta pohdittavaa.

Tauno Olkkonen patisteli kymmenvuotisjulkaisussa Tuomas-kerhoa pysyttäytymään tuotannonohjauksessa, mutta ottamaan toiminnassa yhä enemmän huomioon yritysten yleiset tavoitteet.

Hän uskoikin tuotannonohjauksen vaikeuksien liittyvän siihen, että tuotannon ja markkinoinnin

tavoitteet tuntuvat olevan vaikeasti sovitettavissa yhteen. Kaikesta huolimatta Tauno Olkkonen

luotti Tuomas-kerhon toimintaan, sillä hän oli havainnut, että yritysten markkinointitoimintoja ei oltu onneksi unohdettu kokonaan. Työryhmissä oli käsitelty markkinointi- ja tuotantotoimintojen yhteyksiä useamalta eri kantilta.

Työryhmätoimintaa ja seminaareja

Oma toimintani oli käynnistynyt Tuomas-kerhossa jonkin aikaa ennen kymmenvuotisjuhliä, ennen kaikkea työryhmätoiminnan myötä. Työryhmätoiminta tuntui todella mukavalta tavalla tutustua entistä paremmin alan asiantuntijoihin ja

samalla perehtyä eri toimialojen haasteisiin sekä käytänteisiin. Toiminta oli tavoitteellista verkottu-

nutta yhteistyötä, nykytermein benchmarkingia, parhaiden käytänteiden kehittämistä sekä uusien mahdollisuuksien etsintää.

Lisäksi seminaaritoiminta osoittautui, myös omakohtaisestikin, varsin mielenkiintoiseksi. Pian sai huomata, että seminaarit eivät olleet pelkästään niihin ilmoittautumista ja esitysten kuuntelemista. Seminaareissa huomasi pääsevänsä keskustelujen myötä asiantuntijaverkostoon mukaan. Ja lähes luonnollisena jatkumona oli hyvä havaita, että itsekin siirtyi suunnittelemaan ja rakentamaan seminaariohjelmia.

Varsin pitkäaikainen toiminta STO:n hallituksessa ja monissa muissa erilaisissa tehtävissä on suonut verkostoitumisten myötä tietämystä ja näkemyksiä toiminnan-ohjaukseen, kuten myös yleisemminkin koko tuotantotalouden kenttään. Keskusteluilla, vierailuilla ja tekemisellä oppii asioita monipuolisesti - ja samalla myös mukavalla tavalla.

Kansainvälisyttä

Kun Tuomas-kerhon ja STO:n kansainvälistä toimintaa tarkastellaan, huomattavissa on yhtäläisyyksiä suomalaisen yritysmaailman muutosvirtauksiin. Sisu ja sauna (Nokian ohella) loi pohjaa Tuomas-kerhon toiminnan synnylle. Kansainvälisyys käynnistyi yksittäisten ihmisten yritys- ja seminaarimatkojen myötä. Haluttiin tutustua siihen, mitä muualla tehtiin. Varsinkin sisäryhdistykseksi mielletyn APICS:n (siihen aikaan kirjaimet tulivat sanoista American Production and Inventory Control Society, est. 1957) seminaareihin ja materiaaliin haluttiin paneutua. Kerhotoiminnan edetessä jäsenistöä suuntasi yhdessä ryhmämatkoilla kotimaan kohteiden ohella myös ulkomaille. Sosiaalinen yhdessäolo muodosti näillä matkoilla varsin merkittävän osuuden, ammatillisen kiinnostuksen lisäksi.

1980-luvun loppu muistetaan talouden kasvun aikana. Tämä näkyi myös siinä, että Suomen ja Ruotsin välillä kulkevat laivat uusiutuivat lähes

vuosittain. STO järjesti ruotsalaisen sisäryhdistyksen, Planin, kanssa yhteistä toimintaa mm. yhteisten laivaseminaarien muodossa.

STO:n kansainvälinen toiminta suuntautui 1990-luvulla ja vuosituhaten alussa varsinkin Eurooppaan. Japanilaiset tuotannonohjauksen opit olivat saaneet innostusta syntymään myös Suomessa. Tässä ilmapiirissä haluttiin ennen kaikkea rakentaa eurooppalaista vastinetta amerikkalaiselle perinteelle - MRP-keskeisyys joutui arvostelun kohteeksi. Tavoitteena oli kehittää eurooppalaista oppimateriaalia ja tutkintojakin. Lopputulokset olisivat epäilemättä olleet melkoiset, mikäli britit eivät olisi tehneet konsortioista ”brevitiä”, jolloin eivät mm. saksalaiset olisi jääneet pois eurooppalaisesta tuotannonohjauksen järjestöllisestä yhteistyöstä.

Toiveista totta

Hyvä yhteishenki ja avoin suhtautuminen olivat ehkäpä mielenkiintoisin havainto STO:n 45-vuotisseminaarissa. Kymmenvuotisseminaarin ilmapiiri on pystytty pitämään yllä, vaikka toimintamuoto on muuttunut kerhosta yhdistykseksi sekä yhteisön koko kasvanut dekadilla. Keskeiset toimintamuodot ovat säilyneet. Lisäksi Tauno Olkkosen toive eritaustaisten ihmisten kokoontumisesta ”yhteiselle hiekkalaatikolle”

näyttää toteutuneen.

Yhdistyksen viestintä on kehittynyt uusien sähköisten mahdollisuuksien myötä. Samaan aikaan perinteiseen painettuun viestintään on tullut värien lisäksi määrää ja monipuolisuutta. Yhteen vetona voidaan todeta, että toiminnanohjaus ja myös sen järjestöllinen aktiivisuus on jatkuvaa parantamista. Hyviä käytänteitä säilyttävät ja uusia tuulahduksia tuovat puheenjohtajat ovat mahdollistaneet omalta osaltaan jatkuvan kehityksen. ●

Hannu Räsänen

Metropolia amk

hannu.rasanen@metropolia.fi

